

## SLOVÁCKÉ MUZEUM V ROCE 2003

*Ivo Frolec, Slovácké muzeum, Uherské Hradiště*

### ČINNOST SBÍRKOTVORNÁ A PÉČE O SBÍRKOVÉ FONDY

#### Národopisný úsek

V roce 2003 provedl národopisný úsek Slováckého muzea evidenci I. stupně u 600 kusů předmětů získaných darem či koupí. II. stupněm evidoval 560 kusů sbírkových předmětů a reevidoval 196 karet II. stupně. Připravil a realizoval aktualizaci zápisu národopisného sbírkového fondu do Centrální evidence sbírek podle zákona č. 122/2000 Sb. a prováděcí vyhlášky č. 275/2000 Sb. Byla provedena fyzická inventura 3.849 kusů sbírkových předmětů včetně odsouhlasení na kartách II. stupně, oprav uložení na kartách a sepsání inventurních seznamů. Oddělení zpracovalo celkem 539 klasických i digitálních fotografií sbírkových předmětů včetně výzkumů a výstav. Ke konzervaci bylo vybráno a předáno 704 kusů sbírkových předmětů národopisné povahy. Terénní sběr sbírkových předmětů byl proveden v obcích: Suchá Loz, Kunovice, Uherské Hradiště, Zlín, Sady, Buchlovice, Staré Město, Lelekovice, Nivnice, Babice, Boršice, Ostrožská Nová Ves, Vlčnov, Uherský Ostroh, Kroměříž, Jarošov, Veletiny, Topolná, Pitín a Mařatice. Družstvo Slovač darovalo muzeu sbírku předmětů, která se stala součástí sbírkového fondu organizace. Nákup sbírkových předmětů byl projednán odbornými členy poradního sboru ředitele pro sbírkotvornou činnost. Průběžně byly prováděny kontroly předmětů v depozitářích a činěna opatření k jejich ochraně. Zápisy z kontrol byly předloženy řediteli muzea. Pracovnice oddělení se podílely na přípravě národopisných expozic na sezónu v hlavní budově i v zemědělské usedlosti Topolná. Byl vypracován plán inventarizace národopisných sbírek na léta 2000 – 2009 v intencích platných norem.

#### Archeologický úsek

Do karet evidence II. stupně zapsali pracovníci oddělení s využitím systému BACH celkem 9.578 kusů předmětů. Inventura proběhla u 13.240 sbírkových předmětů. Byla provedena aktualizace zápisu archeologického sbírkového fondu do Centrální evidence sbírek. Digitální technologií bylo pořízeno 1.328 snímků sbírkových předmětů, výzkumů a výstav, včetně propagace. Dále bylo zhotoveno 181 diapozitivů, 65 barevných fotografií a 19 čb fotografií lokalit, výzkumů a výstav. K zařazení do fotodokumentace bylo určeno a předáno celkem 1.202 digitálních snímků. Protokolárně bylo předáno konzervačnímu oddělení celkem 47 kusů sbírkových předmětů. Ve všech depozitářích archeologického oddělení byla pravidelně sledována teplota a vlhkost. Tyto hodnoty byly zapisovány do zvláštních sešitů, které jsou uloženy v příslušných depozitářích. K zařazení do dokumentace bylo pracovníky oddělení předáno celkem 542 kusů karet II. stupně. Byl vypracován plán inventarizace archeologických sbírek na léta 2000–2009 v intencích platných norem.

#### Historický úsek

Pracovnice historického úseku evidovala I. a II. stupněm 257 kusů sbírkových předmětů. Do počítače vložila spolupracovnice z knihovny SM celkem 85 karet evidence II. stupně (naskenováno celkem 455 sbírkových předmětů). V souladu se zákonem č. 122/2000

Sb. a prováděcími předpisy byla provedena aktualizace zápisu historického fondu SM do Centrální evidence sbírek a odeslány aktualizované údaje z celé instituce. Proběhla inventarizace části sbírkového fondu historie včetně protokolu – celkem 6.237 předmětů. Do dokumentace bylo předáno 120 kusů foto sbírkových předmětů, nafoceno 108 sbírkových předmětů, určeno 20 kusů diapositivů a 37 čb. fotografií. V programu Bach bylo zpracováno 525 digitálních snímků na 86 kartách. Konzervování a restaurování proběhlo celkem u 83 historických sbírkových předmětů. Uskutečnil se nákup sbírkových předmětů prostřednictvím nákupní komise. Stav veškerých historických sbírkových předmětů byl kontrolován minimálně 1x za měsíc včetně vedení zápisů o těchto kontrolách. Byl vypracován plán inventarizace historických sbírek na léta 2000–2009 v intencích platných norem.

### Úsek dějin umění

Pracovnice úseku dějin umění evidovaly I. stupněm 62 kusů sbírkových předmětů. Vzhledem k zimnímu termínu nákupu nových předmětů budou tyto zaevidovány v II. stupni v roce 2004. Aktualizace zápisu do Centrální evidence sbírek nebyla provedena, neboť v průběhu roku nedošlo k evidenčním změnám. V důsledku časově náročného plnění vědecko-výzkumného úkolu “Slovník Zlínské školy umění...” byl roční plán GSM změněn a bod zpracování fotodokumentace sbírkových předmětů a výstav byl přesunut na období roku 2004. Pravidelně byl kontrolován stav sbírkových předmětů v depozitářích a klimatické podmínky, o kontrolách byly vedeny zápisy. Zkonzervováno bylo 10 kusů obrazů a rámců. Inventarizace proběhla u 1.914 kusů sbírkových předmětů. Byl vypracován plán inventarizace sbírek umění na léta 2000–2009 v intencích platných norem.

### Úsek dokumentace

Na úseku dokumentace byly v roce 2003 plněny úkoly následujícím způsobem:

- evidován negativní a pozitivní materiál sbírkového fondu v počtu 122 kusů, z toho 120 kusů historie a 2 kusy etnografie. Kopírováno 503 kusů karet evidence II. stupně, z toho 400 pro etnografický a 103 pro historický úsek.
- evidován negativní a pozitivní materiál z výzkumů a výstav v celkovém počtu 1.587 kusů, z toho 444 kusů etnografie, 640 kusů historie, 84 archeologie, 22 umění a 397 kusů dokumentace. 1.400 digitálních snímků bylo zpracováno na 229 kartách, z toho 86 kusů karet historie, 43 kusů kulturně výchovné činnosti, 4 kusy archeologie a 96 karet dokumentace. Bylo ukončeno vkládání popisů do karet památek pro KÚ ZK. Probíhala kontrola elektronických karet odborných úseků včetně tisku tvrdé a červené karty, nalepení štítků a zařazení do kartotéky. Do přírůstkové knihy zapsáno 1.388 čísel, stav počítadla na PC činí 46.760 čísel. Pro historické oddělení bylo naskenováno a evidenčně zpracováno 455 pohlednic.
- v rámci generální inventarizace dokumentace bylo zkontrolováno celkem 4.105 karet, odstraněno bylo 187 položek a nově zaevidováno 160 karet.
- kompletně evidováno a založeno 657 kusů diasnímků formátu 6x6 cm, z toho 226 archeologie, 24 umění, 10 etnografie a 397 kusů dokumentace. V systému Bach zpracováno 3.800 diasnímků formátu kinofilm.
- zpracováno celkem 96 kusů negativů získaných přefocením starých skleněných desek.
- po přefocení karet bez negativu a zhotovení nového negativu bylo zpracováno 193 kusů karet.
- evidováno 17 kusů negativního a pozitivního materiálu sbírkových předmětů před a po konzervaci.
- po celý rok prováděna evidence zápůjček a výpůjček formou hospodářských smluv (21 kusů) a kontrolovány termíny vrácení.
- průběžně bylo spolupracováno s badateli i odbornými pracovníky při výběru negativního a pozitivního fotomateriálu (celkem 114 badatelů bez pracovníků SM UH).
- po celý rok byl veden sklad tisků a zboží pro prodej v pokladnách muzea včetně prová-

dění měsíčních uzávěrek a roční inventury.

- průběžně byly rozesílány a fakturovány na základě objednávek publikace SM, tyto byly rovněž osobně i písemně propagovány.
- průběžně byla vedena a ošetřována muzejní videotéka a zápůjčky videokazet (přetočeno 120 kusů videokazet).
- zajištěno přetočení 16 kusů klasických 16 mm filmů z etnografického fondu na DVD.

### **Fotografický a videoúsek**

V souladu s plánem činnosti byly v roce 2003 zabezpečeny tyto fotografické práce:

- provedena fotodokumentace sbírkového fondu muzea v počtu 170 kusů negativů a pozitivů a 227 digitálních záběrů.
- provedena fotodokumentace výzkumů a výstav v počtu 1030 kusů pozitivů a negativů a 5.806 digitálních záběrů.
- zhotoveno 226 kusů reprodukcí negativů a pozitivů ze 161 historických skleněných desek.
- zhotoveno 234 kusů reprodukcí karet, které neměly negativ.
- zpracováno 6 kusů snímků získaných darem či koupí.
- průběžně prováděna fotodokumentace významných akcí a událostí v regionu.
- průběžně prováděna fotodokumentační práce pro výstavní činnost muzea.
- průběžně prováděna fotodokumentace konzervačních procesů v počtu 243 kusů záběrů.
- podle požadavků prováděny fotografické práce pro publikační a propagační účely.
- podle požadavků zhotovovány videozáznamy.
- podle požadavků ozvučovány vybrané akce muzea.
- prováděna fotodokumentace postupu stavebních prací při opravách objektů instituce.

Fotografický úsek zpracoval za rok celkem 1.308 kusů čb. pozitivů 13×18, 1.202 kusů čb. negativů 6×9, 5 kusů čb. negativů 6×7, 242 kusů diapozitivů 6×9, 757 kusů diapozitivů 6×7, 119 kusů diapozitivů 24×36 a 8.562 kusů digitálních záběrů (kromě výše uvedeného i objekty a lokality SM, akce SM, provozní potřeby SM apod.). Všechny digitální snímky nebyly z časových důvodů dokumentačně zpracovány a jsou uloženy na CD nosičích.

### **Konzervační úsek**

V roce 2003 byly zabezpečeny v souladu s plánem činnosti tyto konzervátorské práce :

- pro etnografické oddělení zkonzervováno 658 kusů sbírkových předmětů ze stávajícího fondu i nových nákupů roku 2002 a 2003. Zajištěna odborná oprava zemědělského nářadí. Provedena konzervace sbírkových předmětů k výstavě „A ta kráva mléko dává“.
- Konzervačním procesem prošlo i 336 kusů výšivky.
- pro úsek umění zkonzervováno 10 kusů rámu obrazů.
- pro archeologické oddělení zkonzervováno 21 kusů sbírkových předmětů. Úsek se podílel na přípravě výstavy „Egypt“ – výroba a malba panelů, výroba kopií, modelů a výstavních objektů, ošetření konstrukcí a exponátů.
- pro historický úsek zkonzervovány a restaurovány 3 postavníky, 9 střeleckých terčů a 71 kusů předmětů z nových nákupů a starých fondů.
- pravidelně (minimálně 1× za měsíc) byly kontrolovány, větrány, případně zvlhčovány depozitáře včetně předkládání zpráv o jejich stavu.
- na PC zpracováno celkem 454 kusů nových konzervačních karet.
- na PC zpracováno celkem 934 starých konzervačních karet.
- účast na odborném semináři v Brně.
- protokolárně předávány předměty před a po konzervaci včetně jejich fotodokumentace

### **Odborná knihovna**

V uplynulém roce plnila pracovnice odborné knihovny Slováckého muzea v Uherském Hradišti plánované úkoly následujícím způsobem:

- průběžné poskytování služeb badatelům (celkem 1492 výpůjček) a odborným pracovníkům (celkem 478 výpůjček).
- průběžně doplňován knihovní fond včetně zápisů nových přírůstků – do počítače bylo vloženo celkem 543 přírůstků.
- v měsíci květnu byl zprovozněn on-line katalog knihovny SM na internetu, který byl propagován v masmédiích a zveřejněn na webových stránkách vybraných knihoven.
- na základě konzultace s Knihovnou B. B. Buchlovana bylo upuštěno od revize knihovního fondu a započato s vytvořením revizního katalogu (zatím zapsáno 500 přírůstkových čísel). Po jeho dokončení bude následovat provedení vlastní revize fondu.
- zrevidováno celkem 239 katalogů.
- nově svázané ročníky časopisů a opravené knihy byly zapsány a vřazeny do knihovního fondu.
- analyticky zpracovány časopisy z roku 2001 a 2002. Dále zpracovány články z periodik *Ceramics Art*, *Revue Antique* a *Moderní dějiny* (naplněno celkem 963 záznamů).
- obvyklým výměnným způsobem spolupracováno s českými i zahraničními knihovnami (20 institucí v 7 evropských zemích).
- pro historický úsek bylo na PC zpracováno 85 karet evidence II. stupně.
- všechny články pojednávající o činnosti Slováckého muzea a regionu jsou průběžně kopírovány a archivovány.
- byl sestaven a zveřejněn soupis knih a časopisů získaných v zahraničí výměnným způsobem.
- průběžně poskytována administrativní výpomoc.
- průběžně prováděno kopírování, vazba a laminování materiálů včetně sledování hospodárnosti.
- průběžně probíhalo sjednocování klíčových slov.

## ČINNOST VĚDECKO-VÝZKUMNÁ A METODICKÁ

### Národopisný úsek

- byl dokončen výzkum „*Zeleň v lidových obyčejích*“. Jeho výsledky byly zveřejněny na mezinárodní konferenci ve Strážnici pod názvy „*Krušpánek, rozmarýn a myrta v lidových obyčejích na Uherskohradištsku*“, „*Růže v lidových obyčejích na Uherskohradištsku*“ a „*Zeleň v jždě králů ve Vlčnově*“.
- pokračovala práce na výzkumném úkolu „*Současná hodová obchůzka na Uherskohradištsku*“. Zpracovány dotazníky, literatura, fotodokumentace, koncepce studie, zhotoveno 150 výzkumových karet. Terénní fotodokumentace hodů probíhala v obcích Sady, Vésky, Kostelany, Míkovice, Jarošov, Staré Město, Topolná, Kunovice, Ostrožská Nová Ves, Popovice, Traplice, Místřice, Spytihněv, Polešovice, Březolupy, Částkov, Mařatice, Zlechov, Nedakonice, Pašovice, Prakšice, Podolí, Kudlovice, Nedachlebice, Buchlovice, Kněžpole a Bílovice. Celkem bylo zhotoveno 342 snímků.
- pokračoval výzkum „*Textilní sbírka Slováckého muzea, její vznik, vývoj, využití a historická hodnota*“.
- na úseku kronikářské práce byli zaškoleni noví kronikáři, provedeny konzultace zápisů v kronikách, aktualizovány adresáře kronikářů, zhodnoceny roční zápisy kronik a vedena veškerá potřebná agenda.
- metodická pomoc poskytnuta jednotlivcům, skupinám, obcím, institucím, souborům apod. v 62 případech.
- provedena fotodokumentace fašanku (Bánov, Vlčnov, Komňa, Záhorovice, Nezdenice, Šumice, Staré Město, Boršice, Tupesy, Ostrožská Lhota a Hluk), fotodokumentace řemesel (Uherský Ostroh) a Velikonoc (Jarošov, Kněžpole, Bílovice, Jalubí, Traplice, Sušice a Huštěnovice).

### **Archeologický úsek**

- metodická pomoc byla poskytnuta 43 jednotlivcům a institucím.
- podle požadavků investorů oddělení proběhly záchranné výzkumy a dozory v těchto obcích: Uherské Hradiště, Uherský Brod, Modrá, Míkovice a Uherský Ostroh.
- byly zpracovány 2 nové nálezové zprávy z posledních výzkumů a dozorů archeologického oddělení v Uherském Hradišti a Modré.
- sledována stavební činnost v okrese Uherské Hradiště a vedena stavební agenda – celkem 64 položek, napsáno 15 vyžádaných vyjádření ke stavebním akcím.
- s investory bylo uzavřeno 11 smluv na provedení záchranného archeologického výzkumu v Uherském Hradišti, Uherském Brodě, Modré, Míkovicích a Uherském Ostrohu.
- provedena aktualizace katalogové a mapové registrace archeologických lokalit – 25 nálezů v oblasti Bílých Karpat.
- výsledky výzkumů byly publikovány v Přehledech výzkumů za rok 2002 (2×) a ve sborníku Slovácko (3×).

### **Historický úsek**

- pokračoval výzkum „*Umělecko-historické památky okresu Uherské Hradiště*“. Při něm bylo dokumentováno 11 křížů, soch a kaplí v obci Mistřice na 20 výzkumových kartách.
- metodická pomoc byla poskytnuta v 101 případech – 26× badatelům, 29× institucím a 35× studentům při přípravě diplomových, seminárních a jiných prací a 11× soukromým osobám.
- zajištěna odborná praxe studentů SOU – obor cestovní ruch a studentky VŠ.

### **Úsek dějin umění**

- byl ukončen výzkum na téma „*Zlínská škola umění a Střední umělecko-průmyslová škola v Uherském Hradišti*“. Jeho výstupem se stalo vydání publikace – slovníku absolventů ve spolupráci s Krajskou knihovnou Františka Bartoše ve Zlíně.
- proběhly výzkumy pro přípravu výstav v galerii v roce 2003 a 2004.
- pokračoval výzkum a dokumentace lité medaile v návaznosti na hradištská symposia. Jeho součástí se stala na podzim realizace výstavy medailů v polské Wroclavi.
- průběžně byla poskytována metodická pomoc a určování či ohodnocování výtvarných děl (53), v rámci povinné praxe spolupracováno se studenty SOU – obor cestovní ruch. Badatelská podpora poskytnuta 6 osobám.

## **ČINNOST KULTURNĚ-VÝCHOVNÁ**

### **Výstavy**

V roce 2003 návštěvníci Slováckého muzea shlédli tyto výstavy :

#### ***Etnografický úsek:***

- Přijďte, chlapi k nám (Slovácké muzeum)
- A ta kráva mléko dává (Slovácké muzeum)
- Vánoce na Moravě (Bjelovar, Chorvatsko)

#### ***Archeologický úsek:***

- Člověk proti nemocem (Slovácké muzeum)
- Egypt za vlády faraonů (Slovácké muzeum)
- Egypt očima Milana Zeminy (Slovácké muzeum)
- Egypt dotykem – výstava pro nevidomé (Slovácké muzeum)

### ***Historický úsek:***

- Panenky Anny Šlesingerové (Slovácké muzeum)
- Afrika, Černý kontinent 1946–1950 kamerou Stanislava Škuliny (Slovácké muzeum)
- Historické pohlednice regionu ze sbírky Slováckého muzea (Slovácké muzeum)

### ***Úsek dějin umění:***

- Josef Ruszelák I., obrazy, kresby, grafika, fotografie (Galerie Slováckého muzea)
- Josef Ruszelák II., obrazy, kresby, grafika, fotografie (Galerie Slováckého muzea)
- Miloslav Jemelka, obrazy (Galerie Slováckého muzea)
- Antonín Oth, skleněná plastika (Galerie Slováckého muzea)
- 4. medailéřský salón (Galerie Slováckého muzea)
- Obrazy sběratele Emila Saluse ve sbírkách zlínské galerie (Galerie Slováckého muzea)
- Ve světle I. (Galerie Slováckého muzea)
- Ve světle II. (Galerie Slováckého muzea)
- Vladimír Petřík, obrazy, kresby (Galerie Slováckého muzea)
- Znad Dunaju, Weltawy i Wisly – maďarská, slovenská, česká a polská medaile, plaketa, socha a kresba (Wroclaw, Polsko)
- Petra Seidlová (Veselí nad Moravou) – ve spolupráci
- Veronika Machová, Antonín Mach (Uherský Brod) – ve spolupráci
- Josef Pšurný (Uherský Ostroh) – ve spolupráci
- Jiří Brázda (Buchlovice) – ve spolupráci
- Tomáš Měšťánek (Praha) – ve spolupráci
- Miroslav Malina (Brno) – ve spolupráci

Celkem bylo připraveno a realizováno 26 výstav, z nich 8 mimo prostory Slováckého muzea, z toho 6 v České republice a 2 v zahraničí. Šest výstav bylo realizováno ve spolupráci s jinými institucemi.

### **Doplňkové kulturní akce**

#### ***Etnografický úsek:***

##### **Velikonoční období**

- připraveno a realizováno 7 předvádění lidové rukodělné výroby

##### **Vánoční období**

- připraveno a realizováno 9 předvádění lidové rukodělné výroby

##### **Kurz paličkování**

- realizován ve dvou souběžných cyklech od 1. 10. 2002 do 4. 2. 2003 – 10 akcí

##### **Národopisné besedy**

- Lidové zvyky na Slovácku, Lidové stavitelství na Slovácku, Lidový oděv na Slovácku,
- Lidová kultura na Slovácku, Lidová keramika na Slovácku – celkem 10 akcí
- Mezinárodní konference „Zeleň v lidových obyčejích“  
– realizováno celkem 37 kulturních akcí.

#### ***Archeologický úsek:***

- Keltové na Moravě – Pedagogické centrum
- Středověké město – Pedagogické centrum
- Doplnkové akce k výstavě „Egypt za vlády faraonů“ (tematické programy pro děti a dospělé) – 66 akcí
- Mezinárodní den muzeí – Se Slováckým muzeem za poznáním regionu – výlet po archeologických lokalitách



- Mezinárodní den muzeí – seminář o archeologických výzkumech v regionu – realizováno celkem 70 akcí.

#### **Historický úsek:**

- Meziválečná architektura v Uherském Hradišti – Univerzita III. věku
- Mezinárodní den muzeí – program pro děti a dospělé
- Regiontour 2003 – expozice muzeí a galerií – realizovány celkem 3 kulturní akce.

#### **Úsek dějin umění:**

- Ples v galerii
- Příběhy a písničky ze středověku
- Hoffmanovo divadlo – celkem 7 představení
- Rockové koledování pod stromečkem
- Kouzelné barvičky (Dětské centrum) – práce s dětmi předškolního věku (10 akcí pro 215 dětí)
- Mezinárodní den památek – program pro děti a dospělé
- Uherské Hradiště – město jako malované (Dětské centrum) – soutěž pro děti
- Mezinárodní den muzeí – program pro děti a dospělé – realizováno celkem 23 kulturních akcí.

#### **Dokumentační úsek:**

- Mezinárodní den muzeí – „Otevřené dveře fotoarchivu“ - program
- Den otevřených dveří památek – „Otevřené dveře fotoarchivu“ – program – realizovány celkem 2 akce.

Celkem proběhlo v roce 2003 ve Slováckém muzeu 135 koncertů, besed, seminářů, představení, předvádění technik lidové rukodělné výroby, kurzů apod., z toho 111 v hlavní budově SM, 23 v Galerii SM a 1 v jiném objektu.

## **PŘEDNÁŠKOVÁ A DALŠÍ KULTURNÍ ČINNOST**

#### **Národopisný úsek:**

- Celkem 28 odborných přednášek pro 441 osob, z toho 73 dospělých a 368 dětí a mládeže.

#### **Archeologický úsek:**

- Celkem 2 odborné přednášky pro 124 dospělých.

#### **Historický úsek:**

- Celkem 51 odborných přednášek pro 1.415 osob, z toho 368 dospělých a 1.047 dětí a mládeže.

#### **Úsek dějin umění :**

- Celkem 15 odborných přednášek pro 417 dětí a mládeže .

V roce 2003 uspořádalo Slovácké muzeum celkem 96 přednášek pro 2.397 posluchačů, z toho 565 dospělých a 1.832 dětí a mládeže.

V průběhu roku se odborní pracovníci účastnili konferencí, poradních sborů, redakčních rad, programových rad folklorních festivalů, kulturních komisí apod. Všechny dostupnými formami byla zajišťována propagace akcí pořádaných Slováckým muzeem. Realizována byla mezinárodní vědecká konference „Zeľň v lidových obyčejích“.

## **Ediční a publikační činnost**

V roce 2003 byl vydán společenskovědní sborník „*Slovácko 2002*“. Další ročník tohoto sborníku byl připraven a předán do výroby (vyjde začátkem roku 2004). Byl rovněž připraven a vydán sborník „*Zeleň v lidových obyčejích*“. Pro návštěvníky byly vydány tyto tisky: „*Průvodce památkami lidového stavitelství Topolná*“, „*Průvodce stálou expozicí vesnického kovářství Topolná*“ a „*Průvodce expozicí Slovácko*“. Pro děti (Dětské centrum) byl vydán pracovní sešit „*Památník Velké Moravy*“ a „*Národopisná expozice Slovácko – Přijďte děti k nám*“. Slovácké muzeum se podílelo redakčně a finančně (na základě dohody přednostů okresů Zlín, Vsetín, Uherské Hradiště a Kroměříž) na vydání 4 čísel společného časopisu „*ZVUK*“. Ve spolupráci s Krajskou knihovnou Františka Bartoše ve Zlíně byl dokončen a vydán „*Slovník absolventů zlínské Školy umění a SUPŠ v Uherském Hradišti*“.

Celkem v roce 2003 vydalo Slovácké muzeum 2 odborné sborníky, 1 velkou publikaci, 5 menších publikací a 4 časopisy (v koprodukcí).

Jednotlivá odborná oddělení publikovala výsledky svých výzkumů, výstavní činnosti i propagaci akcí muzea následujícím způsobem:

- etnografie – 29 příspěvků do tisku a 5 rozhlasových či televizních relací
- archeologie – 48 příspěvků do tisku a 4 rozhlasové či televizní relace
- historie – 46 příspěvků do tisku a 11 rozhlasových či televizních relací
- umění – 44 příspěvků do tisku a 7 rozhlasových či televizních relací
- pracovník pro styk s veřejností – 79 příspěvků do tisku a 26 rozhlasových či televizních relací.

Celkem připravili v roce 2003 pracovníci Slováckého muzea pro masmédiá 299 příspěvků.

## **Činnost výtvarníka**

Plán činnosti na rok 2003 byl výtvarnicí splněn. Instalace výstav proběhla v požadovaných termínech a v dobré kvalitě. Rovněž publikační a propagační materiály dosahovaly velmi dobré úrovně.

## **Činnost pracovníka pro styk s veřejností**

Koncem prvního pololetí byl přijat nový zaměstnanec na pozici pracovníka pro styk s veřejností. Jeho pracovní poměr na dobu určitou skončil dne 31.12.2003. Ukázalo se, že účelnost a potřebnost tohoto pracovního místa ve Slováckém muzeu je značná (nárůst propagace, návštěvnosti apod.). Z těchto důvodů dojde v roce 2004 ke kumulaci funkcí etnografa a pracovníka pro styk s veřejností. Konkrétně bude místo obsazeno pracovnící vracející se z mateřské dovolené. Ta bude pokračovat na rozpracovaných úkolech úseku z roku 2003.

## **Meziúseková výpomoc**

Meziúseková výpomoc byla i v roce 2003 již tradičně na velmi dobré úrovni. Spolupráce probíhala zejména při rekonstrukčních a následných úklidových pracích, instalacích výstav, stěhování sbírek a jiného materiálu, při přípravách vernisáží, plesu, inventurách, přípravách objektů a lokalit na sezónu, při zajišťování výroby tisků apod.

## **OSTATNÍ ČINNOSTI**

### **Provoz a materiálně-technické zabezpečení**

V roce 2003 plnil provozní úsek úkoly stanovené plánem činnosti následujícím způsobem:



- zřízen, vybaven a připraven pro činnost dětský atelier Galerie SM.
- doplněno osvětlení výstavních sálů Galerie SM.
- doplněny výstavní panely v Galerii SM.
- provedena konzervace kašny v Galerii SM.
- doplněna okrasná zeleň na nádvoří Galerie SM.
- provedeno statické zajištění, sanace zdiva, výměna částí oken a oprava částí střechy hlavní budovy SM.
- doplněno nouzové osvětlení ve stálé expozici hlavní budovy SM.
- prověřeny možnosti zřízení únikového východu ze stálé expozice hlavní budovy SM.
- vyměněny plynové kotle v objektu Hradební.
- proveden nátěr oken a mříží objektu Hradební.
- upraveno a částečně osázeno nádvoří objektu Hradební.
- opravena a natřena archeologická buňka v Památníku Velké Moravy.
- prořezány stromy v areálu Památníku Velké Moravy.
- opravena zídka areálu Památníku Velké Moravy.
- dosázena zeleň v zahradě Topolná 90.
- prořezány stromy v zahradách Topolná 90 a 93.
- opraveno ukotvení dveří, vybudování hnojiště a zhotovení soklu pod vinný lis v objektech Topolná 90 a 93.
- opraveny omítky v objektech Topolná 90 a 93.
- připraveny podklady pro projektovou dokumentaci rekonstrukce objektu kasáren č. 4.
- zpracována studie rekonstrukce objektu kasáren č. 4.
- prováděna průběžná údržba archeologických lokalit a příprava objektů SM včetně lokalit na sezónu.
- opravovány poutače SM včetně plakátovacích ploch.

Dále byly průběžně prováděny pravidelné kontroly lokalit a objektů muzea včetně odstraňování zjištěných nedostatků. Dále byla bezproblémově zabezpečována běžná provozně-kontrolní činnost (autoprovoz, všestranná údržba, MTZ, nákupy ostatních pracovníků, kontrola správnosti fakturace, nákupy cenin a PHM včetně evidence, sledování spotřeby energie, paliv, telefonních hovorů atd.).

### **Ekonomický úsek**

Plánované úkoly byly ekonomickým oddělením beze zbytku a bezproblémově splněny. Podrobnosti viz. kapitola Rozbor hospodářské činnosti.

### **Úsek BOZP, PO, CO a ekologie**

Všechny povinnosti organizace v oblasti BOZP, PO, CO a ekologie zajišťoval ve sledovaném období pracovník muzea – referent BOZP, PO, CO se smluvní účastí firmy BT SERVIS. Pracovník sledoval termíny a správnost plnění potřebných prací a prováděl základní kontrolní činnost (lékárníčky, vybavenost hasicími přístroji, inventury a ochrana CO materiálu, vybavení ochrannými prostředky jednotlivce apod.). Další specializované úkoly (školení, revize, směrnice apod.) smluvně zajišťovala firma BT SERVIS. Všechny úkoly uvedené v plánu činnosti úseku na rok 2003 byly splněny.

### **Úsek EPS, EZS, PTV**

Referent elektronických požárních systémů, elektronických zabezpečovacích systémů a průmyslových televizí vedl ve sledovaném období veškerou agendu, sledoval termíny povinných revizí a kontroloval jejich řádné provedení, jednal se servisní firmou a policií, proškoloval pracovníky pověřené manipulací se systémy v jednotlivých objektech, průběžně objednával a kontroloval odstranění vzniklých závad na systémech, vedl knihu poplachů, kontrol napadených prostor, účastnil se výjezdů policie při vyhlášení poplachu apod.

## **Úsek údržby počítačových sítí a počítačového vybavení**

Technik PC splnil v roce 2003 následující úkoly:

- pravidelně aktualizoval antivirový program na všech PC v instituci.
- zajistil odstranění veškerých vzniklých závad na PC, serveru a v síti.
- podle aktuální potřeby posiloval hardware zařízení.
- prováděl periodickou kontrolu legálnosti instalovaného softwaru (licenční doklady na jednotlivé produkty archivovány na oddělení dokumentace SM).
- prováděl proškolení v programu BACH, převážně fotoarchivu pro ukládání obrázků a v programech MS Office.
- aktualizoval harmonogram postupné obměny a vybavování instituce výpočetní technikou i softwarem.
- prováděl aktualizaci a rozšiřování stávajících webových stránek Slováckého muzea.
- průběžně udržoval a aktualizoval webové stránky SM i jiné oborové weby.
- byl zřízen a zprovozněn internetový katalog odborné knihovny SM (adresa: <http://knihovna.slovackemuzeum.cz>).

### **Současný stav vybavení Slováckého muzea výpočetní technikou je následující:**

- Hlavní budova – 17 kusů PC, 11 kusů tiskáren, 1 kus server.
  - Galerie – 5 kusy PC, 4 kusy tiskárny, 1 kus server.
  - Archeologie a konzervace – 5 kusů PC, 3 kusy tiskárny.
  - Památník Velké Moravy – 1 kus PC, 1 tiskárna.
- Celkem tedy 28 kusů PC, 19 kusů tiskáren a 2 kusy serveru.

Počítačová síť je vybudována v hlavní budově, v galerii a na detašovaném pracovišti Hradební. Internetové připojení hlavní budovy, galerie a pracoviště Hradební je zajištěno mikrovlnnou technologií. Instituce provozuje vlastní webové stránky s doménou [www.slovackemuzeum.cz](http://www.slovackemuzeum.cz) a elektronickou odbornou knihovnu s adresou <http://knihovna.slovackemuzeum.cz>. Každý z pracovníků muzea má vlastní e-mailovou schránku. Ke konci roku došlo k zavedení technologie PC pro prodej a tisk vstupenek a ostatního zboží ve všech pokladnách instituce.

## Personální obsazení Slováckého muzea k 31. 12. 2003:

	Jméno a příjmení	Pracovní pozice
1	Bilíková Marie	dokumentátor
2	Bláhová Jaroslava	pokladní (Galerie Slováckého muzea)
3	Doboš František	pokladní (Památník Velké Moravy)
4	Dudová Magda	pokladní (Slovácké muzeum)
5	Frantová Jitka	pokladní (Památník Velké Moravy)
6	Frantová Jarmila	vedoucí konzervátor
7	Frolcová Milada, PhDr.	historik umění
8	Frolec Ivo, PhDr.	ředitel
9	Habartová Romana, PhDr.	etnograf (mateřská dovolená)
10	Chvalkovský Ladislav	fotograf
11	Chvalkovský Ladislav	technik EZS, EPS, PTV
12	Jordán Michal	terénní technik archeolog. úseku
13	Kadeřábek Ondřej	údržbář, výstavář
14	Kadeřábek Ondřej	technik BOZP, PO, CO
15	Knot Augustín	průvodce, ostraha (areál lid. staveb Topolná)
16	Kolečkářová Radka	dokumentátor archeolog. úseku
17	Kondrová Marta, Mgr.	etnograf
18	Mátlová Iveta, Mgr.	knihovník
19	Martykánová Marie, Mgr.	historik umění
20	Mazáčová Ludmila	uklízečka
21	Mentzlová Markéta, Mgr.	pracovník pro styk s veřejností
22	Menoušková Dana, Mgr.	archeolog
23	Mynář Vít	konzervátor
24	Náplavová Marie, PhDr.	etnograf
25	Peková Mária	pokladní (Slovácké muzeum)
26	Pelikánová Emilie	výtvarník
27	Pohlová Irena	uklízečka
28	Rašticová Blanka, PhDr.	vedoucí historik, zástupce ředitele
29	Sovišová Dagmar	účetní
30	Strachotová Eva	uklízečka
31	Šebková Veronika	pokladní (Galerie Slováckého muzea)
32	Šimoníková Ivana	vedoucí provozu
33	Štefánková Ludmila	konzervátor
34	Tarcalová Ludmila, PhDr.	vedoucí etnograf
35	Vaškových Miroslav, Mgr.	vedoucí archeolog
36	Zemánková Helena	dokumentátor
37	Zpěvákova Jitka	vedoucí ekonom
38	Živnůstkova Marie	uklízečka



## SBORNÍK MUZEUM A ŠKOLA

Jako suplementum svého sborníku Acta musealia 2003 vydalo Muzeum jihovýchodní Moravy příspěvky, které odezdnely v rámci konference **Muzeum a škola a zkušenosti z programu Brána muzea otevřená**. Konferenci uspořádalo 4. a 5. března 2003 ve spolupráci a za podpory Nadace Open Society Fund Praha, Ministerstva školství a kultury ČR, dále Zlínského kraje, Statutárního města Zlín a zlínské pobočky Volksbank. Muzeum jihovýchodní Moravy tím v roce padesátého výročí své existence navázalo na tradici pořádání obdobných konferencí z šedesátých let, která byla v rámci politické normalizace před dvaceti sedmi lety přerušena a jejíž vývojové peripetie zhodnotili ve svém vystoupení Karel Pavlišťík a Markéta Pavlišťíková (*Spolupráce Muzea jihovýchodní Moravy ve Zlíně se školami – historie a současnost*).

Počet účastníků konference i tematická rozmanitost jejich vystoupení potvrdily její aktuálnost a užitečnost. Ukázala totiž, že aktivity směřující k maximálnímu využití specifické činnosti muzeí ve vzdělávacím procesu mládeže i dospělých dosáhly v zahraničních muzeích takové úrovně a takového rozsahu, že je nanejvýš nutné, chceme-li v tomto směru vyrovnat a udržet krok s evropským a světovým vývojem, využít každé možnosti k vzájemné výměně zkušeností i ke koordinaci úsilí a případné koncentraci prostředků potřebných k uskutečnění nových a náročných projektů.

Klíčovými příspěvky přispěli do programu konference Jiří Žalman z Ministerstva Kultury České republiky (*Obecné problémy práce muzeí*

*s dětmi a mládeží*), Naďa Holická z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR (*Institucionální zajištění spolupráce muzea a školy*) a šéfka Nadace Open Society Fund Praha Alexandra Brabcová (*Muzeum jako instituce celoživotního vzdělávání*).

Jádro programu konference vytvořila vystoupení představitelů jednotlivých muzeí v nichž shrnuli informace o svých vzdělávacích programech, zkušenosti s jejich realizací a uvedli případné plány do budoucnosti. Potřebný pohled pedagogů přinesla vystoupení Markéty Pastоровé z výzkumného ústavu Pedagogického Praha (*Prostor pro spolupráci muzea a školy v rámci vzdělávací oblasti umění a kultura*) a členky pedagogického sboru zlínské Základní školy s rozšířenou výukou jazyků Jaroslavy Müllerové (*Projektové vyučování jako jedna z možností propojení práce školy a muzea*). Tato skutečnost přesvědčivě upozornila na akutní potřebu navázat co nejefektivnější kontakty se všemi institucemi, které mohou účinně zvýšit zájem o dosud málo rozvinutou spolupráci pedagogů s muzei.

Z diskuse, v níž její účastníci také příznivě hodnotili průběh konference a její organizační zajištění jednoznačně vyplynul závěr, pokračovat v pořádání konferencí s touto tematikou. Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně přislíbilo uskutečnit takovou konferenci opět v roce 2005.

Díky úhradě edičních nákladů Nadací Open Society Fund může být sborník příspěvků z konference Muzeum a škola distribuován bezplatně institucím i odborníkům, kteří se touto tematikou zabývají a požádají o jeho dodání.

Karel Pavlišťík

# SLOVÁCKÉ MUZEUM V UHERSKÉM HRADIŠTI

## VÝSTAVNÍ PLÁN V ROCE 2003

### HLAVNÍ BUDOVA, Smetanovy sady 179

#### VELKÝ SÁL:

##### *Člověk proti nemocem*

výstava zachycující výskyt chorob a zranění od pravěku do novověku a způsob jejich léčení v daném období

do 19. 1. 2003

##### *Panenko Anny Šlesingerové*

historické i novodobé panenko ze sbírky německé sběratelky a tvůrkyně panenek

20. 2. – 10. 4. 2003

##### *A ta kráva mléko dává*

národopisná výstava o tradičním způsobu chovu hovězího dobytka a jeho užitku

15. 5. – 28. 9. 2003

##### *Egypt za vlády faraonů*

výstava egyptologických sbírek muzeí, hradů a zámků České republiky

6. 11. – 15. 2. 2004

##### *Egypt očima Milana Zeminy*

z tvorby fotografa české egyptologické expedice

6. 11. – 15. 2. 2004

#### MALÝ SÁL:

##### *Přijďte chlapi k nám*

národopisná výstava o koledě a koledování

do 16. 2. 2003

##### *Černý kontinent*

Afrika 1946-1950 kamerou Stanislava Škuliny a Heleny Šťastné

6. 3. – 27. 4. 2003

##### *Historické pohlednice ze sbírky Slováckého muzea*

15. 5. – 31. 7. 2003

##### *Egypt za vlády faraonů*

6. 11. – 15. 2. 2004

### GALERIE SLOVÁCKÉHO MUZEA, Otakarova ulice 103

#### PŘÍZEMNÍ SÁL:

##### *Josef Ruszelák, obrazy, kresby, grafika*

13. 2. – 27. 4. 2003

##### *Miloslav Jemelka, obrazy, kresby, grafika*

5. 6. – 14. 9. 2003

##### *Antonín Oth, skleněná plastika*

9. 10. – 4. 1. 2004

#### VELKÝ SÁL:

##### *4. medailérský salon*

13. 2. – 27. 4. 2003

##### *Obrazy sběratele Emila Saluse ze sbírky KGVU ve Zlíně*

5. 6. – 14. 9. 2003

##### *Položená osmička a hosté*

9. 10. – 4. 1. 2004

#### MALÝ SÁL:

##### *Josef Ruszelák, obrazy, kresby, grafika*

13. 2. – 27. 4. 2003

##### *Vladimír Petřík, obrazy, grafika*

5. 6. – 14. 9. 2003

##### *Položená osmička a hosté*

9. 10. – 4. 1. 2004



# SLOVÁCKÉ MUZEUM V UHERSKÉM HRADIŠTI

## VÝSTAVNÍ PLÁN V ROCE 2004

### HLAVNÍ BUDOVA, Smetanovy sady 179 :

#### VELKÝ SÁL:

<i>Egypt za vlády faraonů</i> <i>Egypt očima Milana Zeminy</i>	do 15. 2. 2004
<i>Co neodnesl čas...</i> (nejzajímavější přírůstky do sbírek SM)	1. 4. – 3. 10. 2004
<i>Klobúček s pérkama, věneček s pantlama</i> národopisná výstava	4. 11. – 28. 3. 2005

#### MALÝ SÁL:

<i>Egypt za vlády faraonů</i>	do 15. 2. 2004
<i>Výtvarné umění a film</i> (výstava k LFŠ)	29. 4. – 11. 7. 2004
<i>Balony v českém výtvarném umění</i> (výstava k LFŠ)	29. 7. – 29. 8. 2004
<i>Strašáci</i>	9. 9. – 31. 10. 2004
<i>V říši pohádek</i> (výtvarný projekt ZUŠ v Uh. Hradišti)	11. 11. – 13. 2. 2005

### GALERIE SLOVÁCKÉHO MUZEA, Otakarova ulice 103

#### PŘÍZEMNÍ SÁL:

<i>Lubomír Janečka, kresby</i>	22. 1. – 25. 4. 2004
<i>Mezi Dunajem, Vltavou a Vislou,</i> z tvorby polských, slovenských, maďarských a českých medailérů	18. 5. – 12. 9. 2004
<i>Jiří Habarta, sochařské dílo</i>	23. 9. – 2. 1. 2005

#### VELKÝ SÁL:

<i>Tomáš Měšťánek, obrazy, kresby</i>	22. 1. – 25. 4. 2004
<i>Ludmila Seefried-Matějková, sochy, kresby</i>	18. 5. – 25. 7. 2004
<i>Z pohádky do pohádky</i> (česká ilustrace dětské knihy)	7. 10. – 2. 1. 2005

#### MALÝ SÁL:

<i>Josef Kiesewetter, obrazy</i>	22. 1. – 25. 4. 2004
<i>Ateliér papíru a knihy FAVU VUT Brno</i>	18. 5. – 25. 7. 2004
<i>Z pohádky do pohádky</i> (česká ilustrace dětské knihy)	7. 10. – 2. 1. 2005

# NABÍDKOVÝ LIST PUBLIKACÍ SLOVÁCKÉHO MUZEA

## VLASTIVĚDA UHERSKOHRADIŠŤSKO

Zahrnuje přírodní podmínky – geologické, mineralogické a půdní poměry, dále vegetaci, zvířenu, podnebí, vodstvo a kapitulu ochrany přírody a krajiny.

V oddílu společenského vývoje se vrací k nejstarším dějinám středního Pomoraví a postupuje přes období raného středověku, husitství, pobělohorskou dobu, feudalismus k období nástupu a rozvoje feudalismu až k meziválečnému období a letům okupace.

V oddílu kulturního vývoje je zaměřen na lidovou mluvu na Uherskohradištsku, lidovou kulturu, umělecké památky zdejšího kraje a na hudební typografii jihovýchodní Moravy.

V oddílu místopisu je zaměřen především na historii a vývoj jednotlivých měst a obcí okresu.

Vydal: Muzejní a vlastivědná společnost v Brně ve spolupráci se Slováckým muzeem v roce 1992, jako druhé upravené vydání 63. svazku v souboru Vlastivědy moravské.

Rozsah: 855 s.

Cena: 120 Kč

## BIBLIOGRAFIE LIDOVÝCH OBYČEJŮ I.

Přehled literatury o lidových zvycích a obyčejích. Bibliografické soupisy zpracovali členové Subkomise pro lidové obyčeje při československé sekci Mezinárodní komise pro studium lidové kultury v Karpatech a na Balkáně (MKKKB). Byly tak vytvořeny bibliografické soupisy lidových obyčejů z časopisů, sborníků a novin české a především moravské provenience. Převážná část údajů se týká našeho území a karpatsko-balkánského regionu.

Bibliografie je sestavena podle autorů. Příspěvky bez autora jsou seřazeny abecedně podle názvů na konci bibliografie. Přílohu tvoří místní seznam obcí a měst sestavených abecedně s uvedením okresu. Věcný rejstřík je sestaven chronologicky podle výročního cyklu. Rodinný cyklus je sestaven tak, jak postupují jednotlivé jevy v životě člověka. Všeobecná část věcného rejstříku je řazena abecedně podle pojmů.

Sestavila: L.Tarcalová

Vydalo: Slovácké muzeum, r. 1989

Rozsah: 176 s.

Cena: 1 Kč

## BIBLIOGRAFIE LIDOVÝCH OBYČEJŮ II.

Sestavený bibliografický soupis je druhým svazkem v projektu bibliografické práce Subkomise pro lidové obyčeje Mezinárodní komise pro studium lidové kultury v Karpatech. Základem tohoto soupisu jsou excerpta jednoho ze základních děl české etnografie, Českého lidu, autora Čeňka Zírta.

Sestavila: L.Tarcalová

Vydalo: Slovácké muzeum, r. 1994

Rozsah: 169 s.

Cena: 40 Kč

## SOUPIS PRACÍ vydaných Slováckým muzeem v letech 1914–1984

Obsahuje soupis příspěvků sborníku Slovácko, ediční činnost a soupis příspěvků sborníku Socializace vesnice a proměny lidové kultury.

Vydalo: Slovácké muzeum, r. 1985

Rozsah: 70 s.

Cena: 1 Kč

## SLAVNOSTNÍ PRŮVODY

Sborník příspěvků z konference Subkomise pro lidové obyčejy MKKK v Olomouci, 1993. Obsahuje pohled na průvody v kalendářním cyklu svátků a slavností, průvody v rodinných obřadech, poutní procesí jako společenskou událost a její místo ve společenském životě.

Sestavila a redakčně upravila: L. Tarcalová

Vydalo: Slovácké muzeum, r. 1994

Rozsah: 219 s.

Cena: 40 Kč

## SLOVÁCKO 1991–1992, ročník XXXIII–XXXIV

### Společenskovední sborník pro moravsko-slovenské pomezí

Z obsahu:

*Václav Frolec*: Antonín Václavík a rodný kraj

*Ludmila Tarcalová*: Profesor Antonín Václavík a Slovácké muzeum

*Zdenka Jelínková*: Fašankové tance na Slovácku

*Zdeněk Pokluda*: Hrad Buchlov za vlády zástavních pánů

*Jan Rychlík*: Pokusy o připojení Slovácka ke Slovensku v letech 1938–1941

*Ludmila Tarcalová*: Živůtky ve fondu Slováckého muzea v Uh. Hradišti

*Marie Náplavová*: Mužské vesty z Uherskohradištska ve sbírkách SM

*Robert Snášil*: Zpráva o archeologických výzkumech a přírůstcích Slováckého muzea v roce 1991

*Alois Jašek*: Nástin architektonického vývoje hradu a zámku Nového Světlova

*Vladimír Ustohal*: Hákovnice ze slovácké půdy

*Blanka Rašticová*: Historie střeleckého spolku v Uh. Hradišti

*Milada Frolcová*: Z pozůstalosti Arnošta Hrabala

Další články jsou věnovány jubileím významných osobností, recenzím a zprávám o výstavách.

Vydalo: Slovácké muzeum, r. 1992

Rozsah: 206 s.

Cena: 40 Kč

## SLOVÁCKO 1993, ročník XXXV

### Společenskovední sborník pro moravsko-slovenské pomezí

Z obsahu:

*Ján Botík*: Moravia v argentínském Chacu

*Eva Večerková*: Pěstování tradic lidové kultury v činnosti spolků na Slovácku

*Ludmila Tarcalová*: Prosebná a děkovná procesí na Uherskohradištsku

*Zdenka Jelínková*: Mužské skočné tance prestižního rázu na jihovýchodní Moravě a v sousedních územích

*Miroslava Stašková*: Josef Župka z Jankovic – sběratel, kronikář a vypravěč

*Marie Náplavová*: Karel Hána – poslední kamnář na Uherskohradištsku

*Gabriela Směřičková*: Krasličářka Hermína Otépková ze Starého Města

*Bořivoj Dostál*: Poznámky k hmotné kultuře Míkulčic a Břeclavi-Pohanska

*Luděk Galuška*: Slovanská keramika v oblasti staroměstské aglomerace od konce 8. do poloviny 10. století

*Robert Snášil–Tomáš Krůta–Milan Stloukal*: Výzkum v Uh. Hradišti-Rybárnách v roce 1986

*Zdeněk Pokluda*: Hrad a panství Uherský Ostroh

*Gustav Novotný*: Panství Uherský Ostroh ve světle urbáře a lánových rejstříků

*Vojtěch Urbančík*: Národní sjednocení na jihovýchodní Moravě v první republice

*Karel Zerzáň*: Z dějin sokolského divadla v Uh.Hradišti.  
*Blanka Rašticová*: Globusy ve sbírkách Slováckého muzea  
*Milada Frolcová*: Reliéf „Oplakávání“ z františkánského kostela Zvěstování Panně Ma-  
rii v Uh. Hradišti  
*Jana Spathová*: Seznam chráněných památek okresu Uh. Hradiště I.  
*Ivo Frolec*: Slovácké muzeum v roce 1992  
Další články jsou věnovány jubileím významných osobností, recenzím a zprávám  
o výstavách.  
Vydalo: Slovácké muzeum, r. 1993  
Rozsah: 270 s.  
Cena: 40 Kč

## **SLOVÁCKO 1995, ročník XXXVII**

### **Společenskovední sborník pro moravsko-slovenské pomezí**

Z obsahu:

*Miroslava Ludvíková*: Kroje ze Slovácka podle vyobrazení z roku 1814  
*Gabriela Směřičková*: Znamení, předzvěsti a věštby smrti (na základě výzkumu z Uher-  
skohradištska)  
*Ludmila Tarcalová*: Kult Ježíše Krista a jeho zpodobňování v artefaktech lidového umění  
*Eva Večerková*: Slovácko na „Moravském roku“ v Brně v roce 1914  
*Jitka Matuszková*: Trnavský verbunk na Podluží  
*Jiří Pavelčík*: Poolšaví v mezolitu  
*Jana Vignatiiová*: Výzkumy na Pohansku u Břeclavi v letech 1991-1994  
*Martin Hložek*: Využití vybraných fyzikálně-chemických metod k posouzení technolo-  
gie výroby pravěké a slovanské keramiky z Chrástovce u Strážovic  
*Rostislav Rajchl*: Astronomické prvky v orientaci spojnic kostelů z předvelkomoravského  
a velkomoravského období v oblasti Uherské Hradiště  
*Luděk Galuška*: K aktuálnímu stavu slovanské archeologie na Moravě a Slezsku  
*Gustav Novotný*: Johann Friedrich Bechtel a jeho působení na velkostatku Bzenec  
*Bohuslav Beneš*: Vzpomínky rakouského státníka na jižní Moravu jako součást „oral  
history“  
*Lubomír Slezák*: Ze vzpomínek P. J. A. Zemka a věžeňská léta 1948–1960  
*Jana Spathová*: Seznam chráněných památek v okrese Uherské Hradiště III.  
*Ivo Frolec*: Slovácké muzeum v roce 1994  
Další články jsou věnovány jubileím významných osobností, recenzím a zprávám  
Vydalo: Slovácké muzeum, r. 1996  
Rozsah: 240 s.  
Cena: 40 Kč

## **SLOVÁCKO 1996, ročník XXXVIII**

### **Společenskovední sborník pro moravsko-slovenské pomezí**

Z obsahu:

*Ludmila Tarcalová*: Tradiční jarmak v Uherském Hradišti  
*Hana Poláková*: Bílovicko (kulturně historický a etnografický přehled)  
*Zdena Jelínková*: Lidový tanec moravských Chorvatů na Mikulovsku ve vztahu k sou-  
sedním oblastem  
*Jitka Matuszková*: Hody a jejich místo v tradici na Podluží  
*Romana Habartová*: Krasličářská tradice v Ostrožské Nové Vsi  
*Jiří Kohoutek*: Nové objevy v areálu velkomoravského kláštera  
*Zdeněk Pokluda*: Tvrz v Hluku  
*Radim Vrla*: „Horský zámek“ Cimburk u Koryčan

*Milan Krajča*: Středověké manství v Bystřici pod Lopeníkem  
*Blanka Rašticová*: Sjezd slovanských novinářů v Uherském Hradišti  
*Soňa Kocábová*: Národopisná Morava  
*Gustav Novotný*: „Paleta a myslivost“. Stanislav Lolek a Theodor Mokrý  
*Milada Frolcová*: Malované příběhy Arnošta Hrabala  
*Kateřina Lopatová*: Architektura třicátých let v Uherském Hradišti  
*Ivo Frolec*: Slovácké muzeum v roce 1995  
Další články jsou věnovány jubileím významných osobností, recenzím a zprávám  
Vydalo: Slovácké muzeum, r. 1997  
Rozsah: 299 s.  
Cena: 40 Kč

## **SLOVÁCKO 1997, ročník XXXIX**

### **Společenskovední sborník pro moravsko-slovenské pomezí**

Z obsahu:

*Jiří Pajer*: Novokřtenci na Moravě  
*Romana Habartová*: Obuvníci v okrese Uherské Hradiště  
*Ludmila Tarcalová*: Obřad, slavnost, děti  
*Zdenka Jelínková*: Magické prvky v tanci a v obyčejích spojených s tanečním projevem  
*Jitka Matuszková*: Přechodové rituály v současné taneční tradici na Podluží  
*Martin Hložek*: Příspěvek k problematice technologií klenotnických a slévačských dílen ve Starém Městě  
*Ján Vavruš*: Osídlenia Trenčína a okolia v 8.–13. storočí  
*Jiří Pavelčík*: Zapomenutý nález z Derfle (Sadů)  
*Jan O. Eliáš*: Historický a stavební vývoj bývalého františkánského kláštera v Uherském Hradišti  
*Jiří Pavelčík*: Zdobné tašky z Uherského Brodu  
*Jaroslav Hrabec*: Povodně na Uherskohradištsku v červenci 1997  
*Marie Martykánová*: Vladislav Vaculka – tři kapitoly ze života a díla  
*Gustav Novotný*: Stanislav Lolek a jeho dojmy ze zahraničních cest  
*Milada Frolcová*: Návraty I.  
*Ivo Frolec*: Slovácké muzeum v roce 1996  
*Ivo Frolec*: Muzeum pod vodou  
Další články jsou věnovány jubileím významných osobností, recenzím a zprávám. Barvená příloha  
Vydalo: Slovácké muzeum, r. 1998  
Rozsah: 221 s.  
Cena: 40 Kč

## **SLOVÁCKO 1998, ročník XL**

### **Společenskovední sborník pro moravsko-slovenské pomezí**

Z obsahu:

*Miroslava Ludvíková*: Výšivky z venkovských kostelů  
*Marie Náplavová*: Pokračovatelé lidové keramiky v Tupesích  
*Ludmila Tarcalová*: Obřadní atributy v rodinných a výročních obyčejích  
*Eva Večerková–Romana Habartová*: O vyškrabovaných kraslicích z okolí Uherského Hradiště  
*Bohuslav Beneš*: Vypravěči, literáti a veršovci  
*Martin Geisler–Jiří Kohoutek*: Výzkum pravěkého sídliště na katastru Havřic u Uherského Brodu  
*David Parma*: Výšinné lokality mladšího pravěku na jihovýchodní Moravě. Výsledky prospekce 1997

*Emanuel Opravil*: Makrozbytky rostlinného původu z Uherského Hradiště a Starého Města

*Martin Vančo*: Kaplnka sv. Margity Antiochijskej pri Kopčanoch

*Milan Krajča*: Městská právní fundace a statutární postavení středověkého Zlína

*Jiří Pajer*: Novokřtění v Ostrožské Nové Vsi

*Pavel Večeřa*: Politické strany v Uherském Hradišti a jejich soupeření na přelomu 19. a 20. století

*Jaromíra Čoupková*: Vesnické pečete v okrese Uherské Hradiště I.

*Jaromíra Čoupková*: Pamětní spisy z kaple sv. Barbory

*Vladimír Krystýn*: Logothetiové z Bílovic

*Jana Zemanová*: Malířské dílo, životní osudy a moravské návraty Aloise Kalvody

*Jaroslav Sedlář*: Proměny kostela a kaple v Blatnici a jejich atribuce

*Ivo Frolec*: Slovácké muzeum v roce 1997

Další články jsou věnovány jubileím významných osobností, recenzím a zprávám.

Vydalo: Slovácké muzeum, r. 1999

Rozsah: 300 s.

Cena: 40 Kč

## **SLOVÁCKO 1999, ročník XLI**

### **Společenskovední sborník pro moravsko-slovenské pomezí**

Z obsahu:

*Romana Habartová-Marie Náplavová-Ludmila Tarcalová*: ...sbírali, nám a dalším uchovali

*Jiří Pajer*: Novokřtění ve Vacenovicích

*Romana Habartová*: Jak praly a žehlily naše babičky

*Eva Večerková*: O tvůrcích kraslic na Slovácku

*Bohuslav Beneš*: Možnosti morfologické analýzy pověstí

*Zdenka Jelínková*: Lidový tanec na Hornácku

*Miroslav Vaškových*: Příspěvek k poznání staršího a středního neolitu na moravsko-slovenském pomezí

*Jiří Kohoutek*: Průzkum barokních krypt v kostele sv. Františka Xaverského a Zvěstování Panny Marie v Uherském Hradišti v roce 1998

*Ctibor Nečas*: Usazování a diaspora Romů na Slovácku (od konce 18. století do začátku 19. století)

*Jiří Pavelčík*: „Cikáni“ na jižní a jihovýchodní Moravě

*Zdeněk Fišer*: „Slavná je minulost Starého Města...“ Počátky velkomoravských výzkumů v dopisech Antonína Zelnítia Antonínu Breitenbacherovi

*Marek Juněk*: Československé porady v Luhačovicích 1936, 1938

*Stanislav Kacík*: Znakové svorníky na hradě Buchlově

*Jaromíra Čoupková*: Vesnické pečete v okrese Uherské Hradiště II.

*Jaroslav Sedlář*: Plakáty z okruhu SVUM

*Helena Chabičová*: Secesní období v tvorbě malíře Ludvíka Ehrenhafta

*Ivo Frolec*: Slovácké muzeum v letech 1998–1999

Další články jsou věnovány jubileím významných osobností, recenzím a zprávám o výstavách

Vydalo: Slovácké muzeum, r. 2000

Rozsah: 334 s.

Cena: 40 Kč



## **SLOVÁCKO 2000, ročník XLII**

### **Společenskovědní sborník pro moravsko-slovenské pomezí**

Z obsahu:

- Jiří Pajer*: K počátkům výroby novokřtěnských fajánsí v Sobotišti  
*Romana Habartová*: Ševcovské řemeslo v Kunovicích  
*Miroslava Ludvíková*: Šátky na hlavu na Podluží  
*Marie Náplavová*: Náboženské motivy na lidové keramice  
*Ludmila Tarcalová*: Sousedské obyčejové právo  
*Bohuslav Beneš*: Vypravěč Josef Huráb (1888–1975) z Boršic u Blatnice a jeho povídky  
*Petr Škrdla*: Předběžná zpráva o výzkumu tábořišť pavlovienu na Uherskohradištsku  
*Martin Geisler–Jiří Kohoutek*: Předběžná zpráva o výzkumu pravěkého sídliště a pohřebiště na katastru Uherského Brodu v poloze „U Bajovského mlýna“  
*Miroslav Vaškových*: Využití letecké prospekce – nově objevené archeologické lokality na Uherskohradištsku  
*Tomáš Zeman*: Doklady pronikání Římanů na JV Moravu a projevy působení římskoprovinciální kultury na domácí germánské prostředí,  
*Ivana Shromáždiová*: Kožedělná výroba v Uherském Hradišti ve středověku  
*Jiří Pavelčík*: Zpráva o průzkumu kostela sv. Františka Xaverského v Uherském Hradišti  
*Robert Snášil*: „Capella Morauorum“ a „templum sub titulo s. Clementis“  
*Magdalena Čoupková*: Špitální kaple sv. Alžběty a tzv. „kaple Kusnova“ v Uherském Hradišti  
*Lukáš Čoupek*: Revoluce 1848-1948 a Uherské Hradiště  
*Aleš Vyskočil*: Střílecké panství roku 1927  
*Marek Junek*: Štefánikova společnost  
*Zdeněk Fišer*: „Předkové nám, my potomkům, žádný sobě“ (Tři vstupy do života Aloise Jaška)  
*Bronislava Gabrielová*: Sdružení Q v Uherském Hradišti  
*Milada Frolcová*: Medailéri v Uherském Hradišti  
*Ivo Frolec*: Slovácké muzeum v roce 2000  
Vydalo: Slovácké muzeum, r. 2001  
Rozsah: 332 s.  
Cena: 40 Kč

## **SLOVÁCKO 2001, ročník XLIII**

### **Společenskovědní sborník pro moravsko-slovenské pomezí**

Z obsahu:

- Ludmila Tarcalová*: Lidová strava na Uherskohradištsku jako součást kulturního dědictví  
*Miroslava Ludvíková*: Tkané bordury – krajky na interiérových textiliích  
*Eva Večerková*: Nábytek z Hroznové Lhoty  
*Bohuslav Beneš*: Autobiografie a folkloristika  
*Miroslav Vaškových*: K poznání kultury s moravskou malovanou keramikou a eneolitu na Uherskohradištsku  
*Dana Menoušková*: K nálezům pozdněhalštatské misky s prohnutým hrdlem  
*Tomáš Zeman*: Struktura a vývoj osídlení JV Moravy v době římské  
*Emanuel Opravil*: Novověké archeobotanické nálezy z Uherského Brodu  
*Jiří Kohoutek*: Výzkum na hradisku Modla u Buchlovic  
*Martin Gajzler*: Předběžná zpráva o výzkumu ohrazeného sídliště ze starší doby bronzové v trati „Katovka“ na katastru Uherského Brodu  
*Lukáš Čoupek*: Správa obcí velkostatku Uherské Hradiště v době předbřeznové  
*Zdeněk Fišer*: Svědectví Matěje Mikšíčka o pobytu ruských vojsk v květnu 1849 v Uherském Hradišti

*Pavel Portl*: První pozemková reforma na velkostatkách Uherskohradištska a Uherskobrodsko  
*Lubor Nedbal*: Důstojníci z politického okresu Uherské Hradiště v čs. zahraniční armádě 1939–1945  
*Jan Břečka*: Nad život svůj vlast svou miloval  
*Čtibor Nečas*: Romští rodáci ze Starého Města – oběti rasové perzekuce  
*Aleš Vyskočil*: Uherskoostrožské školství v první polovině 19. století  
*Milada Frolcová*: Jiří Vlach, sochař a medailér  
*Milada Frolcová*: Návraty III v Galerii SM  
*Marie Martykánová*: Muzeum dětem, děti muzeu  
*Ludmila Štefánková*: Konzervace a restaurování plastiky Panny Marie s Ježíškem z kaple v Kunovicích  
*Blanka Rašticová*: Slovácké muzeum v roce 2001  
Vydalo: Slovácké muzeum, r. 2002  
Rozsah: 292 s.  
Cena: 50 Kč

## **SLOVÁCKO 2002, ročník XLIV**

### **Společenskovědní sborník pro moravsko-slovenské pomezí**

Z obsahu:

*Marie Náplavová*: Obecní kronika jako etnografický pramen  
*Jiří Pajer*: Testamenty a pozůstalosti strážnických obyvatel z 18. století  
*Věra Kovářů*: Vlčnov, kulturní tradice a památky  
*Ludmila Tarcalová*: Rozmarýn v lidových obyčejích  
*Romana Habartová*: František a Josef Hánovi, lidový malíři z Blatnice  
*Miroslav Vaškových, Dana Menoušková*: Nové poznatky k osídlení Uherskohradištska  
*Luděk Galuška*: Přehled archeologických výzkumů Moravského zemského muzea Brno ve Starém Městě a okolí v letech 1992–2002  
*Jiří Pavelčík*: Záchranný výzkum na lokalitě Uherský Brod-Kyčkov  
*Drahomíra Frolíková-Kaliszová*: Parohový hrací kotouček  
*Dalibor Janiš, Jiří Kohoutek*: Hrad Buchlov a jeho úloha ve fortifikačním a správním systému středověké východní Moravy  
*Dana Menoušková*: Málo známá kolekce reliéfně zdobených pozdně středověkých kachlů z Dambořic  
*Zdeněk Fišer*: Právník Karel Schneider a počátky českého národního života v Uherském Hradišti  
*Čtibor Nečas*: Svatobořičtí Romové 1840–1943  
*Zdeněk Fišer*: „Poznal jsem mnohé archeology...“. Ke vztahům Antonína Zelníka a Inocence Ladislava Červinky  
*Karol Janas*: Niekoľko poznámok k vývinu slovensko-českých vzťahov na moravsko-slovenském pomezí v rokoch 1939–1943  
*Lubor Nedbal*: Důstojníci z politického okresu Uherské Hradiště v čs. zahraniční armádě 1939–1935  
*Pavel Portl*: Proměny Buchlovanovy „Polušky“  
*Vladislava Říhová*: Velehradský morový sloup  
*Naďa Vitanovská*: Osm let skupiny Trojkolka  
*Ivo Frolec*: Slovácké muzeum v roce 2002  
Další články jsou věnovány jubileím významných osobností, recenzím a zprávám.  
Vydalo: Slovácké muzeum, r. 2003  
Rozsah: 392 s.  
Cena: 70 Kč

## Bezděčka, Pavel: **FAUNA JIHOVÝCHODNÍ MORAVY**

Praktická příručka pro badatele a ochránce přírody seznamuje s ekologickou charakteristikou jednotlivých skupin živočichů na území Moravy. Publikace je doplněna krátkým kvízem k ověření základních zoologických znalostí, adresářem institucí a seznamem chráněných druhů živočichů na území ČR

Vydalo: Slovácké muzeum, r. 1997

Rozsah: 117 s.

Cena: 39 Kč

## Marie Martykánová–Milada Frolcová: **GALERIE SLOVÁCKÉHO MUZEA**

Monografie o Galerii Slováckého muzea seznamuje se stavebně historickým vývojem budovy, historií a vývojem umělecké sbírky, s činností galerie od roku 1962 do současnosti. Samostatná kapitola patří stálé expozici – Umění jihovýchodní Moravy. Publikace je doplněna černobílými a barevnými snímky.

Vydalo: Slovácké muzeum, r. 1999

Rozsah: 107 s.

Cena: 99 Kč

## **SLOVÁCKÉ MUZEUM**

Publikace Slovácké muzeum představuje tuto kulturní instituci v celé její šíři – seznamuje s historií muzea a stavebním vývojem budovy, s odbornými i pomocnými odděleními. Kniha je doplněna barevnými fotografiemi, které dokumentují veškerou činnost muzea, jednotlivá pracoviště, nejvýznamnější sbírkové předměty, depozitáře a archeologické lokality, o které Slovácké muzeum pečuje.

Sestavil a redakčně upravil: I. Frolec

Vydalo: Slovácké muzeum, r. 2000

Rozsah: 152 s.

Cena: 140 Kč

## Luděk Galuška–Miroslav Vaškových: **PAMÁTNÍK VELKÉ MORAVY**

Kniha představuje široké veřejnosti nejvýznamnější velkomoravské lokality Uherskohradištska. Seznamuje jak s počátky archeologických výzkumů v našem kraji, tak především s významnými památkami Velké Moravy. Autoři publikace věnují pozornost především Památníku Velké Moravy ve Starém Městě - první prokazatelně objevené zděné církevní stavbě na našem území, dále velmožskému kostelu s pohřebištěm ve Starém Městě – Špitálkách, biskupskému chrámu sv. Metoděje s klášterním komplexem v UH – Sadech, velkomoravskému kostelíku s pohřebištěm v Modré u Velehradu a kostelu na hradisku sv. Klimenta u Osvětiman. Závěrem jsou připojeny také informace o dalších významných památkách a výzkumech slovanského období, jakými jsou např. kostel sv. Michala ve Starém Městě, kostel sv. Jiří v Uh. Hradišti a j. Publikace je vybavena množstvím barevných i černobílých fotografií, zachycujících nejen významné postavy naší archeologie, ale i záběry z výzkumů a velkomoravské šperky. Monografie tak završuje sled tří reprezentativních tisků, vydaných v předchozích letech Slováckým muzeem o jeho nejvýznamnějších objektech a sbírkách.

Vydalo: Slovácké muzeum, r. 2002

Rozsah: 143 s.

Cena: 140 Kč

## Štajnochr, Vítězslav: **PANNA MARIA DIVOTVŮRKYNĚ**

První část knihy přináší soubor mariologických poznatků v aspektech teologie, religionistiky, historiografie, dějin umění, ikonografie, estetiky, etnografie, legendistiky apod. Pojednává také o estetice mariánských obrazů a soch, mariánském kultu, mariánských sva-

tyních, o mariánských poutích, mariánských devocionáliích, o korunovacích mariánských obrazů a soch, mariánské ikonografii, o odborné literatuře a pramenech. Ve druhé části knihy jsou česká, moravská a slezská poutní místa doprovázena třemi sty reprodukcemi obrazů, soch, grafiky, devocionálií, převážně ze sbírky autora.

Vydalo: Slovácké muzeum, r. 2000

Rozsah: 326 s., 298 obr.

Cena: 350 Kč

### Čoupková, Magdalena: **NEJSTARŠÍ UHERSKOHRADIŠŤSKÁ MĚSTSKÁ KNIHA**

Publikace přibližuje nejstarší městskou knihu známou pod názvem Liber negotiorum civitatis Hradisch, která je uchovávána ve Státním okresním archivu v Uherském Hradišti. Rukopis tvoří fragmenty několika městských knih, jež obsahují cenné prameny k starším dějinám města Uherského Hradiště a jeho okolí. Publikace obsahuje přesný přepis textů z let 1360–1678. Latinské a německé zápisy byly autorkou přeloženy do češtiny.

Vydal: Státní okresní archiv a Slovácké muzeum, r. 2001

Rozsah: 159 s.

Cena: 50 Kč

### Frolcová, Milada: **SLOVNÍK ŽÁKŮ A ABSOLVENTŮ ZLÍNSKÉ ŠKOLY UMĚNÍ A STŘEDNÍ UMĚLECKOPRŮMYSLOVÉ ŠKOLY VE ZLÍNĚ A V UHERSKÉM HRADIŠTI**

Slovník podává v úvodu stručnou historii obou škol a základní přehled o aktivitách bývalých studentů školy, která má více než šedesátiletou tradici. Klade si za cíl poskytnout informace, data a zajímavá fakta o lidech, která jsou vyhledávána studenty, různými badateli i širší veřejností. Slovník může sloužit jako studijní materiál pro hlubší zpracování problematiky výtvarného školství na Moravě. Lze jej použít i jako sociologický výzkumný materiál pro další práce, neboť se snaží o zaznamenání všech žáků, nejen aktivních umělců. Nezabývá se oborovými hesly, ani hesly terminologickými a technologickými, která jsou obsažena ve snadno dostupných oborových encyklopediích.

Heslář zahrnuje 2 273 hesel, která jsou sestavena tak, aby každé obsahovalo jméno, profesi, údaje o studiu, činnosti a dosažených úspěších.

Vydal: Slovácké muzeum a Krajská knihovna Františka Bartoše, r. 2003

Rozsah: 343 s.

Cena: 250 Kč

### **ZELEŇ V LIDOVÝCH OBYČEJÍCH**

Sborník příspěvků z konference karpatologické komise pro lidové obyčeje MKKK konané 28.–29. května 2003 ve Strážnici. Sborník obsahuje 22 příspěvků, které jsou rozděleny do čtyř základních okruhů: Zeleň ve světských a církevních svátcích, Stromy a keře v lidových obyčejích, Zeleň v lidovém stavitelství a Zeleň v tanečním a slovesném folkloru.

Vydal: Slovácké muzeum, r. 2003

Rozsah: 231 s.

Cena: 50 Kč

### **OSUDY ZEMĚDĚLSKÉHO DRUŽSTEVNICTVÍ VE 20. STOLETÍ**

Sborník příspěvků z mezinárodní konference konané ve dnech 15.–16. května věnovaný Lubomíru Slezákovi k 70. narozeninám. První část obsahuje 3 hlavní referáty autorů L. Slezáka, J. Rychlíka a V. Průchy. Druhá část se skládá z 29 diskuzních příspěvků.

Vydalo: Slovácké muzeum, r. 2002

Rozsah: 295 s.  
Neprodejné

Vaškových, Miroslav: **PRŮVODCE PO VÝZNAMNÝCH  
ARCHEOLOGICKÝCH LOKALITÁCH Z OBDOBÍ VELKÉ MORAVY**

Vydalo: Slovácké muzeum a Zlínský kraj, r. 2002  
Rozsah: 14 s.  
Cena: 15 Kč

Tarcalová, Ludmila:  
**PRŮVODCE ZEMĚDĚLSKÝMI USEDLOSTMI  
Č. P. 90 a 93**

Vydalo: Slovácké muzeum, r. 2003  
Rozsah: 10 s.  
Cena: 15 Kč

Frolec, Ivo:  
**PRŮVODCE STÁLOU EXPOZICÍ VESNICKÉHO KOVÁŘSTVÍ**

Vydalo: Slovácké muzeum, r. 2003  
Rozsah: 21 s.  
Cena: 15 Kč

Tarcalová, Ludmila:  
**PRŮVODCE EXPOZICÍ SLOVÁCKO**

Vydalo: Slovácké muzeum, r. 2003  
Rozsah: 17 s.  
Cena: 15 Kč

Vaškových, Miroslav:  
**PAMÁTNÍK VELKÉ MORAVY STARÉ MĚSTO-NA VALÁCH/  
NÁRODNÍ KULTURNÍ PAMÁTKA (pracovní sešit)**

edice Dětské tisky 1  
Vydalo: Slovácké muzeum, r. 2003  
Rozsah: 3 volné listy  
Cena: 10 Kč

Tarcalová, Ludmila:  
**NÁRODOPISNÁ EXPOZICE SLOVÁCKO (pracovní sešit)**

edice Dětské tisky 2  
Vydalo: Slovácké muzeum, r. 2003  
Rozsah: 2 volné listy  
Cena: 7 Kč

## HLEDÁME DO SBÍREK...

*„...když nám toho letos Pánbu požehnal, tož co s tým, mosíme to vypít.“*

Těmito slovy omlouval kdysi slovácký hospodář spotřebu 5 věder (280 l) napálené slivovice, která se v našem kraji pálí od nepaměti. Podle lidové pověsti zjevil tajemství pálení slivovice zdejšímu lidu Pán Bůh odměnou za pracovitost, skromnost a zbožnost. Archeologické nálezy potvrdily, že postup výroby destilátů byl znám již v neolitu, historické prameny dokládají používání destilátů od 14. století. Původně se zřejmě destilovalo jen víno, brzy však začalo být využíváno ovoce a mezi ním na prvním místě švestky. Pravý rozmach pálení slivovice nastal od 1. poloviny 19. století, kdy bylo v roce 1835 císařským patentem povoleno rolníkům svobodně pálit daně prostou kořalku z vlastního ovoce a pro vlastní potřebu do objemu 1 vědra (56 l). Pálení přežilo i rok 2000 a rozhodným krokem vstoupilo do 3. tisíciletí. Stačí se jen projít po obcích v zimním období – nezaměnitelnou vůni kvasu i vypálené slivovice jistě ucítíte.

Podomácká výroba slivovice patří neodmyslitelně k našemu kraji, stejně jako její požívání je součástí každodenního života zdejších obyvatel. Slivovice je pro nás reprezentativním nápojem, bez nadsázky lze říci, že je symbolem a fenoménem stejně jako lidový kroj, lidová muzika a tanec. Slouží nejen k reprezentaci majitele, ale i celého regionu, plní funkci „rituálního nápoje“, doprovázejícího významné okamžiky a mezníky v životě.

Není jistě zapotřebí podávat další argumenty o jejím významu. Zarážející však je, že tento fenomén se dosud nedočkal svého důstojného stánku v podobě expozice, která by podávala přehled o historii a nejrůznějších způsobech její výroby. Máme-li v našich muzeích expozice lidového oděvu, lidového umění a lidové kultury vůbec, neměli bychom mít i expozici pálení? Odpověď zní ano!

**Slovácké muzeum v Uherském Hradišti se rozhodlo takovou expozici vybudovat, proto se obracíme na širokou veřejnost s výzvou: odkoupíme do svých sbírek starší funkční i nefunkční zařízení a doplňky pálenic, včetně těch podomácku vyrobených – destilační přístroje, staré láhve a nádoby k jejímu uchovávání, viněty, reklamy, fotografie, recepty aj. Nabídněte nám je, pomůžete tím vybudovat expozici, která bude reprezentovat lidovou kulturu našeho regionu. Informace na tel. č. 602 935 496.**

*Blanka Rašticová*





## Dokumentový fond odborné knihovny Slováckého muzea zpřístupněn on-line katalogem

Od května roku 2003 se může odborná knihovna Slováckého muzea pochlubit jedním významným prvenstvím. Je první a jedinou muzejní knihovnou na jižní Moravě, která zpřístupňuje široké veřejnosti dokumentový fond prostřednictvím on-line katalogu. V České republice je dosud jen velmi málo muzejních knihoven, které provozují vlastní on-line katalog. V současnosti tuto službu nabízí spíše veřejné a vysokoškolské knihovny, z muzejních knihoven pouze některé knihovny větších českých muzeí.

Fond muzejní knihovny bylo doposud možné prohlížet pouze v elektronickém katalogu, který je k dispozici v knihovně SM. K získání informací byla proto nezbytná osobní návštěva. Nyní je možné navštívit knihovnu na adrese <http://knihovna.slovackemuzeum.cz>, kde lze prohlížet a čerpat informace nejenom z regionálních periodik, ale také z regionální literatury zaměřené na historická, vědecká, populárně naučná a literární díla vztahující se k historii jednotlivých obcí a kulturních památek Uherskohradištská, Uherskobrodská, Veselská a rovněž vzdálenějšího Napajedelska, Hodonínská a Kyjovska. Katalog knihovny obsahuje rovněž české, slovenské a jiné cizojazyčné odborné časopisy a sborníky z archeologie, národopisu, historie, přírody a dějin umění; muzeologickou literaturu, katalogy z výstav regionálních autorů a propagační materiály podniků regionu. Součástí katalogu je i databáze ANAL, zahrnující články z vybraných regionálních periodik a sborníků (sborník Slovácko, Jižní Morava, časopisy Malovaný kraj, Zpravodaj města Uherské Hradiště, Časopis Matice moravské, Časopis Vlastivědného spolku muzejního v Olomouci, časopis Umění, Zlínské noviny, Slovácké noviny a mnoho dalších). Tato databáze v současné době obsahuje přes 19 700 článků a těší se velkému badatelskému zájmu. Odborná knihovna má své vlastní webové stránky na nichž je vedle on-line katalogu také spousta informací o složení fondu, historii a nabízených službách knihovny.

Zpřístupnění katalogu knihovny v internetovém prostředí „otevřelo“ bohatý specializovaný dokumentový fond knihovny nejenom odborníkům a laické veřejnosti v České republice, ale také odborné veřejnosti v zahraničí. Ohlasy po půlročním provozu ukazují, že u odborné veřejnosti stoupá zájem o specializované informace a regionální dějiny. Díky novým možnostem vyhledávání se dokumentový fond knihovny stává využívanějším a muzejní knihovna tak přispívá k uspokojování badatelských požadavků daleko za hranicemi regionu.

*Iveta Mátlová*



19/2004